

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» вобаста ба қабули диссертатсияи номзади Лутфуллои Саъдулло дар мавзӯи «Таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риёзӣ ба омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08. – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ)

Комиссияи ташҳиси Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-048 назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» оид ба диссертатсияи Лутфуллои Саъдулло дар мавзӯи «Таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риёзӣ ба омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.01- назария ва методикаи фанҳои дақиқ дар ҳайати зерин комиссия тибқи қарори Шӯрои диссертатсионӣ аз 02 апрели соли 2023 интихоб карда шуданд:

1. **Шерматов Д.С.** узви шӯро – доктори илмҳои физикаю математика, профессор аз рӯи ихтисоси 01.04.07. физикаи ҳолатҳои конденсӣ, раиси комиссия;
2. **Мавлонназаров С.С.** – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (информатика), узви комиссия;
3. **Абдурахимов А.О.** – номзади илмҳои физикаю математика, дотсент аз рӯйи ихтисоси 01.01.02. - Муодилаҳои дифференсиалӣ системаҳои динамикӣ, узви комиссия;

Рисолаи мазкур ба яке аз масъалаҳои калидии ҳамгирои таълим дар дидактикаи муосир барои тақвияти алоқаҳои байнифаннӣ, ки он барои омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ баҳри баланд бардоштани сифат ва самаранокии чараёни таълим дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон илмӣ анҷом дода шудааст.

Асоси падидаи алоқаҳои байнифаннӣ фаҳмидани ин далел ташкил медиҳад, ки амалан ҳамаи соҳаҳо дар илми муосир ба ҳам вобастагии зич доранд. Бинобар ин, аксарияти муҳаққиқон қайд мекунанд, ки фанҳои таълимӣ аз ҳам ҷудо буда наметавонанд.

Шарти асосии амалӣ кардани **унвончӯ** ин ҳадаф беҳтар намудани сатҳу сифати таҳсилот, қорӣ кардани усулҳои нави таълим ва самаранок истифода намудани соатҳои дарсӣ дар муассисаҳои таълимӣ мебошад.

Аз таҳлили адабиёти илмӣ миқдори зиёди мақолаҳо Лутфуллои Саъдулло муайян кардааст, ки он солҳои охир дар мавзӯи таҳқиқи асосҳои назариявӣ ва методологии истифодаи технологияҳои таълими ҳамгиро дар омодагии донишҷӯён дар самти фанҳои табиӣ-риёзӣ, моделсозӣ ва фаъолияти ҷанбаи ташкилию технологияи он, мақсаднокии мустақилонаю маърифатии мазмун ва самаранокии истифодаи таълими ҳамгиро ва монанди ин иншо шудаанд.

Дар натиҷаи омузиш ва таҳлили асосҳои илми-назариявии муаммои таҷдидшаванда муаллиф имконият пайдо намудааст, ки моҳият, хусусиятҳои раванд ва имкониятҳои дидактикии самти фанҳои табиӣ-риёзиро дар таълими ҳамгиро барои омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян намуда, хулосаҳои асоснок ва муҳимро қоркард намояд. Қайд кардан ҷоиз аст, ки яке аз ҷузъҳои мусбӣи қорро он нуқта собит менамояд, ки **унвончӯ** нахуст ба муайян намудани мундариҷаи қорҳои озмоиши-таҷрибавӣ тавачҷуҳ зоҳир намуда, сохтор, субъект ва объекти технологияи педагогӣ, моҳияти қорҳои озмоишӣ, фаъолияти таълимӣ ва методии он шинос гардида, онро ҳамаҷониба ва дақиққорона мавриди омузиш ва таҳлили ҳамаҷониба қарор додааст.

Дар асоси чунин муносибат ба муаллиф муяссар гардидааст, ки дар қорҳои озмоишӣ таҷрибавӣ теъдоди муайяни муаллимони ояндаи технологияи иттилоотӣ фаро гирифта дар муассисаҳои таҷрибавӣ технологияи муаллифии педагогиро доир ба муайян кардани имкониятҳои дидактикии самти фанҳои табиӣ-риёзӣ самаранок дар амалия тадбиқ намояд ва ба хулосаҳои амалӣ- илмӣ ноил гардад.

Ҷолиби қайд аст, ки асоснокӣ ва бозғимодии натиҷаҳои тадқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо консепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмперии тадқиқот, инчунин таҷлили шароит ва натиҷаҳои қорҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ, тасдиқи нуқтаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, бо истифодаи усулҳои тадқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Фарҳанги мутаносиби **унвончу** имконият додааст, ки у тибқи шиносномаи ихтисоси 13.00.08. – назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) (илмҳои педагогӣ) дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати қоркарди консепсияи рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд. Дар

умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи тадқиқотро пурра ҳал намудааст, хулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи тадқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби тадқиқотӣ мебошад. Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика нақши муайян дорад. Дар асоси гуфтаҳои болои комиссияи таҳлили назди Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-048 чунин хулоса менамояд:

1. Диссертатсияи Лутфуллои Саъдулло дар мавзӯи «**Таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риёзӣ ба омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон**» мутобиқ ба талаботи банди 53-и Низомномаи шӯрои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ; гардидааст, иҷро шудааст. Диссертатсия дар ҷаласаи васеи кафедраи педагогика ва психологияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ муҳокима гардида, ба ҳимоя тавсия гардидааст. Дар «Хулосаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ» ба диссертатсия баҳои ҳамаҷонибаи объективӣ дода шуда, мусбат арзёбӣ гардидааст.
2. Диссертатсияи мазкур ба талаботи бандҳои 32-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия кори илмӣ-таҳқиқотии тахассусӣ ва мустақилона анҷомёфта буда, паҷуҳиши ҳамаҷонибаи муайян намудани имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷуёнро дар машғулиятҳои фанҳои табиӣ-риёзӣ фаро мегирад.
3. Дар диссертатсия пешниҳоду хулосаҳои илмии асоснок ва боэътимод коркард шудаанд, ки дар самаранокии корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, дар муайян намудани имкониятҳои дидактикии самти фанҳои табиӣ-риёзӣ, тақмили стандарту барномаҳои таълимию тарбиявӣ ва санадҳои конунгузории соҳаи маорифи кишвар доир ба мавзӯи таҳқиқшаванда метавон истифода намуд.
4. Диссертатсияи мазкур аз ҷиҳати моҳият ва мазмун ба шиносномаи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) (илмҳои педагогика), ки аз руи он ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Муассисаи давлатии таълими «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 08 апрели соли 2022, №126 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мутобиқ мебошад. Ҳамзамон,

тахқиқот ба талаботи феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷа ва унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.

5. Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон тоҷикӣ ва русӣ интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти корро яқоя бо интишороти муаллиф, ки дар маҷмуъ фарогири 8 ададанд, пурра инъикос мекунад, ки 5 адади он дар маҷаллаҳо ва нашрияҳо, ки аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шудаанд, ба чоп расидаанд. Теъдоди маводи нашршуда ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.
6. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Лутфуллои Саъдулло истифодаи мавод бе нишон додани маъҳаз мавҷуд набуда, тамоми манбаъҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъҳаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, шаҳодат медиҳад.
7. Диссертатсия ба талаботи банди 31-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) мувофиқат мекунад. Диссертатсияи мазкур аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои умумият ва ягонагии дохилӣ мебошад.

Навгонии илмӣ ва муқарароти барои Ҷимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсиониро собит месозанд. Комиссияи таҳқиқоти талаботи банди 61-уми Низомномаи шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Лутфуллои Саъдулло дар мавзӯи «**Таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риёзӣ ба омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон**» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) (илмҳои педагогӣ) ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди МДТ ДДБ ба номи Носири Хусрав ба ҶИМОЯ қабул карда шавад.
2. Ба ҳайси муқарризони расмӣ ба диссертатсияи мазкур шахсони зерин тавсия дода мешаванд:

